

Ålands landskapsregering
Pb 1066

AX-22101 Mariehamn

Objekt

Ålands Fiskodling
Guttorp
Sund

Beslut

Vid drift av befintliga avloppsanläggningar på fastighet Fiskodlingsanstalten 1:34, Träsk by, Sunds kommun, ska instruktionerna och föreskrifterna meddelade med stöd av 15 och 26 §§ LL om miljöskydd (ÅFS 2008:124) i detta beslut följas. Anläggningarna motsvarar 800 pe.

Ansökan om revidering av instruktioner och föreskrifter ska inlämnas 31.12.2012. Ansökan ska innehålla en sammanställning av provtagningsresultat, avloppsanläggningarnas reningsgrad och utvärdering av driften.

Verksamhetsutövaren ansvarar för att verksamheten uppfyller alla lagens krav. Myndigheten kan förelägga om ytterligare krav, avbryta verksamheten eller kräva att skada avhjälpas om verksamhetsutövaren försummat sina skyldigheter enligt lag eller myndighetens instruktioner.

Instruktioner och föreskrifter

1. Utsläpp av avloppsvatten från verksamheten ska som gränsvärde uppfylla nedanstående procentuella reningskrav på årsbasis. Med gränsvärde avses i detta fallet ett värde som inte får underskridas.
  - Syreförbrukande ämnen, BOD₇ 90 %
  - Fosfor, P-tot 90 %
  - Kväve, N-tot 50 %

Därtill får anläggningen som riktvärde släppa ut högst nedanstående mängder. Med riktvärde menas ett värde som om det överskrids ska leda till sådana åtgärder att värdet inte överskrids igen.

- Fosfor, P-tot 26 kg/år
- Kväve, N-tot 1400 kg/år

Mätpunkt för anläggningens totalbelastning är utloppet från biodammen. Ovanstående gräns- och riktvärden är preliminära. Slutliga gräns- och riktvärden kommer att fastställas i samband med revidering av instruktionerna.

2. Verksamhetsutövaren ska inom 3 månader från det att beslutet vunnit laga kraft inkomma till ÅMHH med ett provtagnings- och kontrollprogram för uppföljning av utsläppen från avloppsanläggningarna och uppföljning av anläggningarnas effektivitet. Parametrar i instruktion 1 ska ingå i kontrollprogrammet och provtas minst 4 gånger per år jämnt fördelat över året. Därtill ska redovisas behandlade volymer i anläggningarna. Provtagning ska ske av utblödningsvatten, spolvatten från trumfilter, inkommande vatten till slamavskiljare, utgående vatten från vassbädd samt utgående vatten från biodammen.

Ytterligare parametrar av intresse för redovisande av funktion och reningseffekt i olika delar av fastighetens avloppsanläggningar är:

- fosfatfosfor PO_4^{2+}
- nitratkväve NO_3^-
- ammonium NH_4^+
- kemisk syreförbrukning COD_{Cr} eller COD_{Mg}

Dessa parametrar bör provtagas med lämpliga intervall på lämpliga platser, som förslagsvis utblödningsvattnet, spolvattnet från trumfiltret, utgående vatten från vassbädd och utloppet från biodammen.

3. Slamavskiljare ska slamtömmas minst en gång per år, eller oftare om behov finns, och slammet ska föras till godkänd mottagare av avfallet.
4. Avloppsanläggningarna ska skötas och underhållas så att de inte orsakar olägenhet eller medför negativ miljöpåverkan. En beskrivning av avloppssystemet med aktuell bruks- och underhållsanvisning ska finnas lätt tillgänglig och kunna uppvisas på begäran.

Verksamhetsutövaren ansvarar för drift och kontroll av uppförda anläggningar och anordningar och är skyldig att föra driftjournal.

I driftjournalen ska antecknas:

- mängden avloppsvatten som renats i anläggningarna,
- slamtömningar med datum, mängd och mottagare,
- kontroller och eventuella underhållsåtgärder,
- eventuella problem och larm mm. samt när och hur de åtgärdats och av vem.

Journalen ska finnas tillgänglig vid anläggningen, kunna uppvisas på begäran och sparas i 5 år.

Motivering

Myndigheten har granskat ansökan, funnit grundad anledning att pröva verksamhetens laglighet och beslutat att meddela instruktioner för att minska verksamhetens negativa miljöpåverkan enligt 15 och 24 §§ LL om miljöskydd (ÅFS 2008:124). För att trygga att ändamålet med verksamheten uppnås med minsta möjliga negativa miljöpåverkan, utan att denna miljöhänsyn blir oskälig, meddelar myndigheten instruktioner gällande skötsel och drift.

Ålands fiskodlings anläggning i Guttorp har en ovanlig avloppsanläggning. Det vatten som behandlas innehåller relativt låga koncentrationer näringsämnen, förekommer i stora dygnsvolymerna och olika typer av processvatten behandlas i olika delanläggningar. Avloppsanläggningarnas gemensamma sista behandlingssteg är en biodamm med utlopp till ett utfallsdike. Avståndet från biodammen till slutlig utsläppspunkt, Lumparn, är ca 4,7 km och vattnet rinner genom diken och passerar 5 st sjöar/träsk på sin väg till slutrecipienten. Lumparn är ett inre vattenområde med lägre vattenomsättning och därmed större känslighet för föroreningar. År 2004 byggdes odlingsanläggningen om för recirkulation, vilket har minskat färskvattenbehovet så att det nu motsvarar 35 % av tidigare färskvattenbehov.

Enligt 24 § miljöskyddslagen kan myndigheten besluta om instruktioner rörande förebyggande och begränsning av utsläpp, utsläppsplats samt ange utsläppsgränsvärden för sådana ämnen som kan antas finnas i betydande mängder. Verksamheten ges därmed instruktion om gräns- och riktvärden för utsläpp från verksamheten. Reningskraven i instruktion 1 ges med stöd av 24 § punkt 1) miljöskyddslagen och 4 kap. 7 § vattenlagen och motsvarar kraven för andra större avloppsanläggningar och reningsverk på Åland.

Provtagning av utgående vatten har utförts av verksamhetsutövaren på recirkulationsanläggningen, utblödningen och slamavskiljare med efterföljande rotzonsanläggning, men inte av utsläppspunkten från biodammen. Därmed är avloppsanläggningarnas totala reningseffekt inte känd. Biodammens huvudsakliga uppgift är att rena utblödningsvattnet. Då denna reningsgrad är okänd väljer ÅMHHM att ge preliminära gräns- och riktvärden för avloppsreningen. Slutliga gräns- och riktvärden fastställs då ytterligare provtagning finns vid revidering.

Enligt miljöskyddsförordningens bilaga 2 ska slam från slamavskiljare tömmas tillräckligt ofta så att slam inte försämrar reningen i anläggningen. Med stöd av 24 § miljöskyddslagen och 4 kap. 7 § vattenlagen ger ÅMHHM instruktion 3 i syfte att skydda yt- och grundvatten samt minska risk för negativ miljöpåverkan.

En förutsättning för att avloppsanläggningarna inte ska orsaka olägenhet eller medföra negativ miljöpåverkan är att de sköts och underhålls korrekt. ÅMHHM ger därför med stöd av 26 § miljöskyddslagen föreskrift 4 om drift och underhåll, egenkontroll och redovisning av verksamhetens miljöpåverkan.

Myndigheten konstaterar att verksamheten med de instruktioner och föreskrifter som ges kommer att utföras så att ändamålet nås med minsta möjliga negativa

miljöpåverkan utan att denna miljöhänsyn blir oskälig. Verksamheten är förenlig med vattenlagens bestämmelser och förutsättningar finns därmed för ett positivt beslut om miljögranskning enligt 15 § miljöskyddslagen.

Bakgrund

Ålands landskapsregering har ansökt om miljögranskning för befintliga avloppsanläggningar vid Ålands Fiskodlings anläggning på fastighet Fiskodlingsanstalten 1:34, Träsk by, Sunds kommun.

Ålands Fiskodling föder upp fiskyngel vilka senare säljs och distribueras för utplantering i åländska vatten för att förstärka fiskstammen. Fisken föds upp i bassänger i en byggnad på land. Fiskodlingen kräver stora vattenflöden av god kvalitet för fiskens välmående och tillväxt. Fiskodlingsanläggningens färskvattenuttag sker från Östra kyrksundet och är under gränsen för miljögranskningsplikt, även beaktat andra uttag ur sjön.

Avloppsanläggningarnas funktion i korthet:

Utblödningvatten leds direkt till biodamm. Spolvatten från fiskbassängerna leds till recirkulationsanläggningen var det först passerar ett trumfilter för avskiljning av partiklar. Därefter leds vattnet till ett dränkt biofilter för avlägsnande av lösta näringsämnen. En del av vattnet går därefter till ett denitrifikationsfilter för borttagande av nitrat, som övergår till kvävgas och avgår till luften. Huvuddelen av vattnet från det dränkta biofiltret leds dock till ett luftat biofilter för fortsatt avlägsnande av näringsämnen. Vattnet förs därefter till en pumpgrop varifrån en del leds direkt till fiskbassängerna via ett UV-filter medan en del leds via syresättningstank.

Slam och spolvatten från recirkulationsanläggningen leds till en trekammarbrunn med 21 m³ volym och därifrån vidare till en vassbädd och från vassbädden till biodammen.

Anläggningens sanitetsvatten leds via trekammarbrunnen till vassbädden.

I beredningen av ärendet har inga yttranden begärts och ärendet har inte tillförts annat material än sökandens underlag.

Ärendet är registrerat hos Ålands miljöprövningsnämnd 30.06.2003 med ärendenummer MPN-03-41 som en ansökan om miljötillstånd, och har överförts till ÅMHH 02.01.2008 genom införande av ny lagstiftning.

Efter att ha hört verksamhetsutövaren har ärendet omregistrerats från ansökan om miljötillstånd till ansökan om miljögranskning till följd av införandet av LL om miljöskydd den 01.12 2008.

Avgift

400 euro enligt punkt 3.1, avgift för avloppsanläggning 100 - 900 person-ekvivalenter, avgiftstabell 1 Miljögranskningsärenden i ÅMHM:s avgiftstaxa för 2009, fastställd av Ålands landskapsregering den 31 december 2008, beslut 312 S10 (Dnr S40/07/5/249).

Besvär

Besvärсанvisning bifogas.

Beslutet justeras omedelbart.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Yvonne Österlund
Myndighetschef
Beslutande

Mikael Stjärnfelt
Miljöskyddsinspektör
Föredragande

Bilagor

1. Besvärсанvisning
2. Faktura